

Briuselis, 2022 m. spalio 10 d.
(OR. en)

12828/22

LIMITE

AG 114
PE 104
INST 333
FREMP 186

Tarpinstitucinė byla:
2022/0902(APP)

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9333/22

Dalykas: Pasirengimas 2022 m. spalio 18 d. įvyksiančiam Bendrųjų reikalų tarybos posėdžiui

Pasiūlymas dėl TARYBOS REGLAMENTO dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, kuriuo panaikinamas Tarybos sprendimas 76/787/EAPB, EEB, Euratomas, ir prie to sprendimo pridėtas Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise

– Politiniai debatai

1. Gegužės 3 d. Europos Parlamentas (EP) priėmė naują pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl naujo rinkimų teisės akto projektą¹, grindžiamą SESV 223 straipsniu, ir rezoliuciją, kurioje išdėstyti motyvai. Pirminis Aktas² buvo priimtas 1976 m. (iš dalies pakeistas 2022 m. ir 2008 m., tačiau naujausia peržiūrėta redakcija dar nėra įsigaliojusi, nes ne visų ratifikuota). 1976 m. akte išdėstyti bendri principai, kurių valstybės narės turi laikytis, tačiau nenustatyta bendra visoje ES taikoma rinkimų sistema.

¹ Dok. 9333/22.

² Konsoliduota redakcija: OL L 283, 2002 10 21, p. 1.

2. Pagal SESV 223 straipsnį EP parengia pasiūlymą pagal visose valstybėse narėse taikomą vienodą tvarką arba pagal visoms valstybėms narėms bendrus principus. Taryba, sprendama vieningai pagal specialią teisėkūros procedūrą ir gavusi Europos Parlamento jį sudarančių narių balsų dauguma pareikštą pritarimą, nustato būtinas nuostatas. Šios nuostatos įsigalioja po to, kai jas pagal savo atitinkamas konstitucines nuostatas patvirtina valstybės narės. Teisės aktas įsigalioja kitą dieną po to, kai Tarybos sekretoriatas gauna paskutinį pranešimą.
3. Pagrindiniai dabartinio EP pasiūlymo aspektai:
- pakeisti sprendimą reglamentu;
 - tarpvalstybiniai sąrašai Sąjungos masto apygardoje: kiekvienas rinkėjas turėtų du balsus: vieną išrinkti EP narius nacionalinėse apygardose, o antrą – Sąjungos masto apygardoje, kurią sudarytų 28 papildomos vietos;
 - paritetiniai sąrašai lyčių nelygybės klausimui spręsti;
 - *Spitzenkandidaten* sistema: piliečiai galėtų balsuoti renkant Komisijos pirmininką – už Sąjungos masto sąrašuose nurodytą „pagrindinį kandidatą“;
 - priemonių suderinimas: ta pati rinkimų diena visoje ES – gegužės 9 d; kampanijų ar sąrašų pateikimo terminai; balsavimas paštu, amžius, kurio sulaukus galima balsuoti, ir amžius, kurio sulaukus galima būti kandidatų;
 - nacionalinėms rinkimų apygardoms, kuriose yra daugiau kaip 60 vietų, nustatyti 3,5 % minimalią galiojančių balsų ribą, ir
 - sukurti naują Europos rinkimų instituciją, kuri prižiūrėtų procesą ir užtikrintų naujųjų taisyklių laikymąsi. Tikėtina, kad kils klausimų ne tik dėl jos tikslios misijos ir aprėpties, bet ir dėl jos valdymo, finansavimo ar aprūpinimo personalu.

4. Diskusijos Bendrujų reikalų darbo grupėje buvo pradėtos pirmininkaujant Prancūzijai ir tęsiasi pirmininkaujant Čekijai. Šiose preliminariose techninėse diskusijose nurodyta konkrečių iššūkių, susijusių su tarpvalstybiniais sąrašais, priemonėmis, kurių tikslas yra suderinti procesus visoje ES (pvz., balsavimas paštu, amžius, kurio sulaukus galima balsuoti, bendra rinkimų diena), ir naujos rinkimų institucijos sukūrimu. Dauguma delegacijų paprašė kreiptis į Tarybos Teisės tarnybą konsultacijos, kad ji pateiktų paaiškinimų dėl teisės akto, kuriuo grindžiamas pasiūlymas dėl naujo rinkimų teisės akto, pobūdžio, jo atitikties subsidiarumo principui ir kai kurių siūlomų naujovių suderinamumo su Sutartimis. Delegacijų rašytinės pastabos surinktos dok. 11768/1/22 REV1.
5. Atsižvelgdama į tai, pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad tolesniam darbui būtų naudinga gauti politinių gairių, todėl numatė spalio 18 d. Tarybos (bendrieji reikalai) posėdyje surengti politinius debatus. Ministrų debatams pirmininkaujanti valstybė narė parengė šio pranešimo priede išdėstytus klausimus.
-

POLITINIAMS DEBATAMS SKIRTI PIRMININKAUJANČIOS VALSTYBĖS NARĖS

KLAUSIMAI

1. Atsižvelgdama į sudėtingą dokumento pobūdį, sunkų priėmimo procesą, taip pat tvirtą EP norą laiku įdiegti pakeitimus iki 2024 m. gegužės mėn. vykstančių EP rinkimų, pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad šiame etape tikslinga surengti politines diskusijas dėl kai kurių pagrindinių pasiūlymo aspektų.
2. Spalio 18 d. vykstančiame Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje ministrų prašoma sutelkti dėmesį į šiuos klausimus:
 - a) Kuriuos iš siūlomų pakeitimų valstybės narės norėtų matyti būsimų EP rinkimų teisės akte, palyginti su dabartine teisės aktų sistema?
 - b) Kuriuos pasiūlymo elementus valstybės narės laiko sudėtingesniais, atsižvelgdamos į savo atitinkamas vidaus sistemas, taip pat į subsidiarumo ir proporcingumo principus?
 - c) Vienas iš pagrindinių EP pasiūlymo aspektų yra užtikrinti, kad 2024 m. gegužės mėn. vyksiantiems kitiems Europos Parlamento rinkimams būtų sudaryti tarpvalstybiniai kandidatų sąrašai. Ką manote apie bendrą tarpvalstybinių sąrašų sudarymo koncepciją, pagrindinių kandidatų (*Spitzenkandidaten*) sistemą ir atstovavimo valstybėms narėms pusiausvyros užtikrinimą paskirstant vietas?